

Asia: OM081:00/2017

Luonnos valtioneuvoston asetukseksi eräistä vesialueelle sijoitettavista johdoista

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Viite: Lausuntopyyntöne 5.1.2018 (OM081:00/2017)

Lausunto luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi eräistä vesialueelle sijoitettavista johdoista

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto esittää lausuntonaan seuraavan.

Muistio perusteluista ja asetusluonnos

1 §. Soveltamisala

Perusteluissa todetaan asetusta sovellettavan myös hankkeisiin, joissa hankkeesta vastaava omistaa vesialueen tai on tehnyt siitä sijoittamissopimuksen. Soveltamisalan määritelmä on hyvä, mutta hieman ristiriidassa lakitekstin kanssa. Mahdollinen soveltamisalan täsmennys olisi myöhemmin syytä tehdä myös lakitekstiin.

2 §. Ilmoituksen tiedot

Asetuksen vaatimus, joka määrää sijainnin ilmoittamisesta karttapiirroksella on tulevaisuutta ajatellen liian tiukkarajainen. Mikäli sähköinen ilmoitusmenettely otetaan käyttöön, niin sijainti tulee

voida ilmoittaa suoraan lomakkeen ohjeiden mukaisesti paikkatietona, jolloin liitekartan voi jättää pois.

Ehdotus: ”...tai ympäristöhallinnon sähköisellä lomakkeella;”

Vaatus, että ”Hankkeesta vastaavan tulisi olla tietoinen vesimuodostuman ominaispiirteistä, tilasta ja vesienhoidon ympäristötavoitteena olevan hyvän ekologisen tilan saavuttamiseksi vaadittavista toimenpiteistä.” on ylimitoitettu alitushankkeiden vaikutusten suhteen. Vesienhoitosuunnitelman tavoitteiden tarkastelu sisältyy vain vesitaloushankkeisiin, joiden haitalliset vaikutukset ovat vähäistä suuremmat ja luvanmyöntämisedellytykset punnitaan intressivertailussa. Kappaleessa mainittu viranomaisen velvollisuus vesienhoitosuunnitelmien huomioimisesta toiminnassaan (28 §) toteutuu arvioinnilla, joka on jo tehty vesilakia muutettaessa. Siinä vaiheessa on todettu, että nämä alitukset eivät aiheuta pysyviä haitallisia muutoksia, eivätkä siten tarvitse lupaa. Mikäli vesienhoitosuunnitelman tavoitteita on tarpeen tarkastella, luvantarvekynnys on jo selkeästi ylittynyt ja valvontaviranomainen on edellyttänyt luvan hakemista. Ja vesilain 3 luvun 2 §:n luvantarpeen arviointi tehdään hankkeen ympäristövaikutusten perusteella, ei kappaleessa esitetyllä tavalla. Kyseisen lain tarkoittama vesimuodostumajako on viranomaisen tekemä ja sen käytettävissä.

Vaatus alueen pohjan laatutiedoista, kohtuullisella tarkkuudella on tarpeellinen, mutta siihen liittyvän perustelukappaleen sisältö tulee tarkistaa seuraavien säännösten mukaiseksi ja perustella ensisijaisesti vesilain säännöksillä.

Vesitaloushankkeisiin sovelletaan vesilakia (VL1:2 §). Hankkeelle, jolle tarvitsee hakea vesilain mukainen lupa, ei tule hakea ympäristölupaa (YSL 4:27 § ja HE 277/2009). Mikäli vesilain mukaan luvanvaraisesta hankkeesta aiheutuu ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, niin sille ei siis haeta ympäristölupaa, vaan lupamääräyksiä annettaessa sovelletaan tarpeen mukaan myös mitä YSL:ssa säädetään (VL 3:10 § ja HE 277/2009). Vain hanke, joka ei tarvitse vesilain mukaista lupaa, mutta joka saattaa aiheuttaa vesistön pilaantumista vaaraa, tarvitsee ympäristöluvan (YSL 4:27 §). Tällainen hanke voisi teoriassa olla pienimuotoinen pilaantuneiden sedimenttien ruoppaus, joka ei aiheuta haittaa vesistölle (HE 277/2009). Kuitenkin myös edellä mainitulle hankkeelle voidaan perustellusti vaatia vesilain mukaista lupaa ja siinä yhteydessä tarvittavien määräysten antamista. YSL:n 133 §:n mukaisen puhdistamisvelvollisuuden mainitseminen tässä yhteydessä tulee harkita uudelleen.

Asetuksesta tulee poistaa viittaus luonnonsuojelulain 10 lukuun ja muistiosta koko vaatimusta perusteleva kappale, koska LSL:n 65 § ei koske muun lainsäädännön mukaan ilmoituksenvaraisia ja ennakkovalvonnan piirissä olevia hankkeita (HE 77/2014). Lisäksi luonnonsuojelulain mukainen ilmoituskynnys koskee hankkeita, jotka todennäköisesti merkittävästi heikentävät ko. luonnonarvoja. Vesilaissa ko. hankkeet ovat automaattisesti luvanvaraisia ja intressivertailun mukaisia hankkeita. Tässä tarkoitetut alitushankkeet on jo arvioitu siten, että ne eivät aiheuta

haitallisia ympäristövaikutuksia, eivät siten myöskään merkittävästi heikennä luontoarvoja. Mikäli ympäristövaikutukset ovat ennakoarviota merkittävämmät, niin valvontaviranomainen edellyttää luvan hakemista.

Tarja Savea-Nukala

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto, johtaja

Arto Paananen

ympäristöneuvos

Paananen Arto
Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto